

Hififreak kwam, zag en hoorde de set van R.

Wat eraan vooraf ging.

Op dertien maart van het vorige jaar rolde er bij mij een mail binnen die audio-gerelateerd was. Toen ik meer e-mailadressen in die mail tegenkwam beantwoordde ik het mailtje met mijn website en het adres van ons aller hangplek. De volgende dag kreeg ik een reactie en die was als volgt:

Hallo H,

Ik kreeg onderstaand mailtje en weet niet wie je bent of hoe je aan mijn mailadres komt. Overigens wel een leuke website van je. Inmiddels ben ikzelf ook al wat jaartjes bezig met audio en heb er ook aardig wat plezier aan beleefd. Ik zou wel graag weten wie of je bent.

Groet R.

In antwoord op bovenstaande deed ik kort doch bondig uit de doeken wie ik was en na verschillende mailtje was dan ook de tijd rijk om elkaar eens diep in de ogen te gaan kijken. Vorig jaar werd definitieve een datum geprikt om eind januari 2007 elkaar te treffen in de Randstad, waar R. woont.

De tocht.

Als ik des morgens vertrek en de reis aanvang, ondertussen uitgewuifd door mijn teerbemide betere helft, voltrekt zich weer het bekende ritueel. Via een omwegje pik ik nog even een oude bekende op en met TOMTOM op 't dashboard moeten we zonder al te veel dwalen het traject kunnen afleggen in zo'n dik uurtje. Tom laat mij voor de tweede op eenvolgende keer opnieuw in de steek en we doen het dus met het prentje wat ik voor de zekerheid uitgedraaid had. Met de naald precies op de toegestane snelheid rijden we langs 's heren wegen en prijzen we ons gelukkig op de knooppunten waar gisteren nog een file stond van hier tot aan Tokyo. Nu is er immers niets van die verkeersellende te bespeuren. Iets later dan de te verwachten aankomsttijd parkeren we de auto en begeven we ons naar het onderkomen van R.

De plaats van handelen:

R. bewoont samen met zijn echtgenote en een paar opgroeiende kids een ruime tussenwoning. De bekende indeling is van toepassing. Ter rechterzijde van de gevel betreden we de woning en gaan middels de hal naar de woonkamer. Aan de achterzijde is eens de woning uitgebouwd, waardoor een ruime living is ontstaan en daarin treffen we dan ook de set van R. De woning heeft denk ik een breedte van ruim vijf meter en de lengte waarin de set staat is zo'n negen meter. De speakers staan vrij opgesteld in de ruimte. Achter de speakers vinden we een raampartij en mocht deze "in de weg" zitten bij het beluisteren van muziek, dan kunnen de gordijnen kamerbreed en hoog dichtgetrokken worden. De luisterpositie waarin ik me eerst bevind is op grote afstand van de set en het totale beeld gaat dan ook een beetje nietszeggend aan me voorbij. Als ik aan R. vraag waar hijzelf meestal zit, dan verplaatst hij de salontafel en zo ontstaat er als het ware een gelijkbenige driehoek en luisterend vanuit de door R. aangegeven positie, doet de andere luisterpositie dan ook direct vergeten. Op plaatsing en luisterpositie hoop ik later nog terug te komen.

R.'s audiogeschiedenis.

De liefde voor muziek is R. een beetje met de paplepel ingegoten. Vader kocht ooit een Dual-set met Arena speakers en dat trok de aandacht van R. Na heel veel geloer in allerlei folders en natuurlijk het niet in ruime mate voorhanden zijn van de benodigde poen koopt R. uiteindelijk een Toshiba draaitafel, krijgt een versterker cadeau van het merk Pioneer en flanst zelf een paar speakertjes in elkaar en daarmee was zijn eerste set een feit.

Na verloop van tijd begon het toch weer te kriebelen, wie herkent 't niet, en begeeft R. zich naar Theo Pruijs in Amsterdam. R. had immers zijn zinnen gezet op een cassettedeck, maar Theo adviseert hem toch maar even door te sparen. Met de centen van een bijbaantje in de zak koopt R. uiteindelijk een setje B&W DM 4 en een Luxman versterker. Het cassettedeck is er echter nooit gekomen. Thuis draaien met de beperkingen, die zo herkenbaar zijn, bleef de set zoals ie beschreven is.

Als R. op zichzelf gaat wonen verandert de set binnen korte tijd. Een en ander wordt verkocht of ingeruild voor een Technics sl 110 SME 3009, Shure V15 III en Luxman L308 of 9. De keus tussen de Elipson 1303 en de B&W DM6-en valt uit ten gunste van de B&W's. Zowel toen R. nog thuis woonde, evenals hij nu op zichzelf woont, probeert hij zoveel mogelijk concertjes mee te pikken. Nadat hij z'n eerste eigen onderkomen verruilt voor een groter huis ontstaan er wat problemen met de Technics draaitafel, zodat er uiteindelijk een ander moet komen, een Thorens.

Na de Thorens komt er een Linn Sondek LP12, geïmporteerd uit Engeland en hier in eigen land wordt hij voorzien van SME arm, komt er een nieuw naaldje van Van den Hul in en kan er weer gedraaid worden. De Luxman wordt na enkele jaren trouwe dienst ingeruild bij Theo Pruijs en R.'s nieuwe aanschaf is een Naim voor-eindversterker combinatie. De DM6 wordt onderhanden genomen en het wisselfilter wordt aangepast, evenals de bekabeling. Ondertussen gaat R. zich overleveren aan zelfbouwprojecten, maar in alle eerlijkheid hebben die projecten niet geleid tot het gewenste resultaat. De Linn is intussen ook weer aan de beurt voor een upgrade. Zo wordt er een Valhalla voedingsboard en een Mission 774 arm geplaatst.

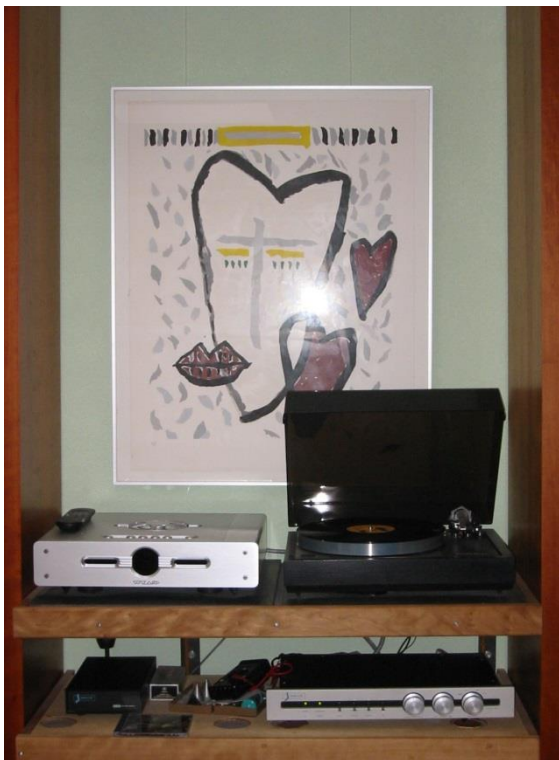
Na enige tijd valt R. voor een nieuw element van de firma Madrigal, type Carnegie. Maar aangezien deze niet goed combineert met de Mission arm wordt deze weer ingeruild en wordt er een SME IV teruggekocht. Na heel veel wikken en wegen geeft R. zich uiteindelijk over aan de zilverlingen en wordt er een cd-speler van het merk Teac aangeschaft.

Als Harry van Dalen op enig moment weggaat bij Theo Pruijs wordt R.'s interesse gewekt en gaat hij, nieuwsgierig naar de nieuwe zaak van Harry, kijken in Hilversum. Het wordt een hele bijzonder ervaring die ertoe leidt dat R., geheel onder de indruk (kippenvet op zijn armen) huiswaarts keert na het beluisteren van een set die samengesteld was uit de merken Spectral en Avalon.

Deze set was ruim boven 't budget, maar R. wil wel wat anders. De B&W DM6-en verdwijnen, de Etude Kronossen komen. De versterking blijft nog wel even gehandhaafd want ondanks dat R. Spectral erg goed vindt klinken geeft hij zich na een Jadis Defy 7 gehoord te hebben over aan een Audio Research SP 9.

De Audio Research wordt verbeterd door de trafo goed af te schermen en de bekabeling wordt verlegd. Daarnaast is het noodzakelijk om een goede afgeschermd interlink te gebruiken. Er wordt een zilveren speakerkabel aangeschaft, die op hun beurt weer het veld ruimen voor koperen omdat die in R's ogen minder scherp klinken.

En ja, toen kwam er gezinsuitbreiding. Omdat in de ogen van R. kinderen en buizen risicovol zijn, stapt hij af van buizen. Het inmiddels te kleine huis wordt verkocht en er volgt een ander huis met meer slaapkamers, maar met een kleinere woonkamer. De Etudes zijn hier toch wel een paar maatjes te groot voor, zodat er niets anders op zit ze te verkopen of in te ruilen. Weer gaat de reis naar Rhapsody te Hilversum. R. valt als een blok voor de Avalon Arcus, maar op versterkergebied blijft alles nog even bij het oude totdat blijkt dat zijn jongste zoon wel een heel ondernemend manneke is en het te link wordt de set met buizen te handhaven. De beslissing valt snel en er wordt tweedehands een Spectral DMC 12 en DMA 80 aangeschaft. Daarmee is het uiteindelijk niet klaar. Vervolgens worden er ook nog diverse setjes MIT naar binnengedragen en komt er ook nog een andere cd-speler, een BOW Wizard. We zijn aangeland bij de te beluisteren set.

R's set:

Samengevat, R. huidige set bestaat uit:
Draaitafel: Een Linn Sondek LP 12 met SME IV arm en Madrigal Carnegie One element.

CD-Speler: BOW Wizard

Voorversterker: Spectral DMC 12

Eindversterker: Spectral DMA 80

Luidsprekers: Avalon Arcus

Interlinks: Twee maal MIT 330 shotgun

Speakerkabels: Spectral MH-770

Ultralinear Speaker Cable

Audio stroomgroep (2x smeltzekering),
Belden netkabel, Van Reijssen
contactdozen.

Netfilter: Shunyata HYDRA 2

Stroomkabels: Drie maal MIT Z Cord 2 en
een keer eigen fabrikaat netsnoer voor de
DMA 80.

Alle componenten staan op spikes
opgesteld.

Het audiomeubel hangt aan de muur en is
zo goed mogelijk ontkoppeld.

R. heeft m.b.t. de set niet echt een verandering voor ogen. Genieten en proberen hier of daar weer eens wat concertjes mee te pikken.

En dan Luisteren!

Bij binnenkomst staat een verzamelaar van Aretha Franklin op. Het geluid dat mij ter ore komt is nu niet bepaald iets waar je voor gaat zitten. Het mist m.i. dan ook alles wat het genieten van muziek mogelijk maakt. De muziek, kwaliteit van de opname,

om maar wat te noemen boeien niet.

Inmiddels aan een lekkere bak koffie stappen we over op de cd "Organ Spectacular" van Jean Guillou. We draaien nummer 2 van CD1 van Wolfgang Amadeus Mozart (Fantasy in F minor K608). Het geheel wordt heel netjes en transparant weergegeven, maar het geweld dat deze cd heeft komt er onvoldoende uit. Ik zit op dat moment nog in de loveseat die op (te) grote afstand van de speakers staat.

Vervolgens wordt er een stukje van zwart goud ten gehore gebracht, de LP Opus 3 van Rune Engso. Dit is duidelijk van een andere orde, aangezien dit niet een orgel dat zich kan meten met het orgel van de St. Eustache te Parijs van de vorige opname. Wederom heel homogeen, zonder enige scherpte, maar mijn gevoel zegt dat er meer uit de set te halen is.

Sjako wordt in de Bow gelegd en we beluisteren een stuk van de CD Page (Turtle label). Nieuw voor mij, want ik kende het niet, maar ik neem het onbevangen op. Typisch een opname van een kleine bandbezetting en naar ik verwacht, zullen velen in alle rust van deze muziek kunnen genieten. Een glas Port, de ogen dicht, lekker onderuit hangen en genieten maar. Ik denk het beluisteren van Sjako in die setting onovertroffen is.

Op de volgende CD prijkt het woord Aurora (Denon label). We beluisteren "Daddy Trance & Cousin Wayne". Bekruipt me bij Diana Krall altijd het gevoel dat dit audiofiel is en dat de opname niet meer is dan een opgeklopt geheel, datzelfde geldt voor deze cd, met dien verstande dat je hier bij het sluiten van je ogen je het gevoel bekruipt er deelgenoot van te zijn. De bekkens, de sax, de prachtige basloopjes, het is er allemaal en m.i. ook nog heel realistisch. Ik moet bekennen dat ik inmiddels op de stoel van R. zit die zo'n twee meter voor de loveseat staat en in de richting van de luidsprekers. Ik zit dus voor alle duidelijkheid dichterbij en daarmee is het geluidsbeeld en de te horen kwaliteit minstens drie straatlengten verbeterd.

Door met de Dirty Dozen Brass Band. We draaien "My feet can't fail me now" en ik loop wat door de ruimte. Inmiddels heb ik me een aardig beeld van de set kunnen vormen en stappen we nog even over op een aantal nummers die ik ook op andere sets beluisterd heb.

Beethovens Pianoconcerten 3 en 4, nummer 2 met op de piano Murray Perahia, is intens genieten. Deze muziek raakt je al als je het op een Yokosetje zou beluisteren, maar op deze set geeft het een veel intensere beleving. Sluit je ogen, beleef het mee en geniet. Het overkomt je.

Even verder in sneltreinvaart de andere beluisterde nummers:

Van CD 1, van "The Great Last Concert" van Chet Baker draaien we het nummer Django.

Van de cd "Ain't the blues evil" van Doug MacLeod wordt het nummer "SRV" beluisterd.

Charly Antolini ramt er lustig op los. Van de cd "Knock Out 2000" het nummer "Get

Down”.

Tot slot geven we Erich Kunzel nog even het laatste woord met “Theme from the Pink Panther”. En dan, even een rustpunt.

Napratend met R.

De set, zoals die opgesteld staat, is nu zo'n vijf jaar in het bezit van R. De totale prijs van de set is best wel fors. Je koopt er immers ook een heel netjes “aangeklede” Golf, Asta of Peugeot 307 voor. Wat R. heeft doen besluiten juist hiervoor te kiezen wordt me stukje bij beetje duidelijk. Volgens R. zijn er natuurlijk best wel sets die het in het hoog, midden of laag beter doen. Echter, bij thuiskomst is het zo dat hij vooral tevreden is van het totaal wat de set laat horen.

Wat mij opvalt is dat de set zeer vergevingsgezind is qua opname. Was het zo dat ik bij het beluisteren van de EES-en driekwart van mijn cd collectie de luisterruimte uit wilde werken, zoiets zal je bij deze set niet overkomen. Natuurlijk zijn er wel verschillen te horen, maar niet in die extreme mate dat je bepaalde cd's liever niet meer zou draaien. Vervolgens gaat het bij R. om het genieten van muziek. Ik kan me R. dan ook levendig voorstellen als hij 's avonds muziek luistert, nadat de kids op bed liggen en dit misschien wel duurt tot diep in de nacht. Dat beeld heb ik voor ogen, zonder 't hem gevraagd te hebben. Het past m.i. bij datgene wat ik geproefd heb tijdens deze ontmoeting.

Samenvattend:

Een set die zeker boven 't gemiddelde uittorent en waarbij je niet na een half uurtje de knop naar fluisterniveau draait. Het geheel voldoet aan R's wens en dat is ronduit positief te noemen, nee, dat is een geslaagde actie. We kennen voldoende voorbeelden van sets, die binnen de kortste keren weer volledig anders zijn. Zo niet bij R. Hij geniet er al vijf jaar van, zonder enig component vervangen te hebben.

En dan, om de kritisch lezer maar eens even te confronteren met mijn eigen oordeel het volgende. Het mag van mij allemaal wat meer doorspekt zijn van dynamiek, kanonslagen, alarmbellen en vuurpijlen.

Als ik de set mag vergelijken met een vrouw, dan is deze vrouw gezegend met een prachtig lijf waar alles aanzit in de juiste proporties. Haar gewicht is juist, een mooi gevormde neus, kleine oortjes, een sensuele mond en sprekende ogen. Benen om u tegen te zeggen en zo zou ik nog even door kunnen gaan. Een vrouw waar vele mannen voor vallen, maar ik net niet. Om het beeld nog maar even voort te zetten. Ik zou die vrouw aan de hand meenemen naar een met zorg uitgekozen kledingzaak en haar geheel in het nieuw steken zodat haar uiterlijke schoonheid volledig tot haar recht zou komen. Wat betekent dit in relatie tot de set van R.?

Ik zou heel veel tijd gaan investeren in het juist plaatsen van de speakers. R. is daar zelf al wat mee bezig, maar dit zou uiteindelijk mijn eerste actie zijn waar heel veel winst mee geboekt kan worden. Dit zijn trouwens ook de meest leuke zoektochten. Het kost niets, terwijl het rendement en de uitkomst van zo'n zoektocht erg waardevol kan zijn.

Als dat helemaal uitgekristalliseerd zou zijn en ik het gevoel zou hebben dat de set

“aan zijn top” zou zitten, dan zou ik de stoute schoenen aantrekken om hier of daar een wat zwaardere eindversterker te lenen. Voor R. zou dit dan een zwaardere Spectral kunnen zijn, hoewel ik ook eens iets anders zou proberen als ik hem was. Al was 't maar voor je eigen bevestiging. Ik denk dat dit namelijk net dat zetje kan zijn om de eerder genoemde alarmbellen in positieve zin te laten rinkelen.

R. heeft set die bestaat uit niet alledaagse componenten, die garant staat voor uren luisterplezier en waarbij je jezelf opeens betrappt te het luisteren naar muziek, i.p.v. het luisteren naar een set of opname.

R., bedankt voor je gastvrijheid en veel succes bij de vervolgacties, die ongetwijfeld zullen volgen.

Groet,

Uw aller doch enigen Hififreak

De Avalon Arcus

Spectral DMA 80